

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Blentarps förskoleenhet
2017

Innehållsförteckning

1. Förväntningar	3
1.1 Till dig som är barn på Kompassens förskola	3
1.2 Till dig som vårdnadshavare	3
1.3 Till dig som personal	3
1.4 Till dig som vikarie eller tillfälligt arbetande.....	3
1.5 Till dig som förskolechef	3
2. Verksamhetens vision	4
3. Regelverk som styr förskolans arbete	5
4. Definitioner	6
5. Barnhälsan	7
5.1 Nyckelpersoner i Barnhälsan	7
5.2 Nyckelpersoner i Tidig insats	7
6. Kartläggningsmetoder	8
7. Uppföljning/utvärdering /analys av 2017	9
7.1 Sammanställning av trivselenkäten	9
7.2 Utvärdering/analys av enkätresultatet	9
7.3 Uppföljning av sociogram/anmälningar/loggboksanteckningar	10
8. Mål och åtgärder och utvärdering för 2017	11
8.1Kön	11
8.2 Etnisk tillhörighet	11
8.3 Religion och annan trosuppfattning	11
8.4 Funktionsnedsättning	12
8.5 Sexuell läggning	12
8.6 Ålder	13
8.7 Könsoverskridande identitet eller uttryck	13
9. Barns medverkan	14
9.2 Utvärdering av barns medverkan 2017	14
10 Arbetsgång vid misstanke om kränkande behandling mellan barn	16
11 Om personal/vuxen kränker eller diskriminerar ett barn	18

12 Årsklocka/kvalitetsarbete	19
13. Bilagor	20
14.1 Bilaga 1/Sociogram	20
14.2 Bilaga 2/Trivselenkät förskolan	21
14.3 Bilaga 3/Vem bevakar att de här lagarna följs?	22
14. Litteraturlista	23

1. Förväntningar

1.1 Till dig som är barn på Tallbackens förskola

Om du som barn känner dig kränkt eller diskriminerad av ett annat barn eller vuxen på förskolan vill vi att du berättar detta för någon vuxen. På vår förskola gör vi allt för att du ska vara trygg och känna att du trivs.

1.2 Till dig som är vårdnadshavare

Om du som vårdnadshavare får kännedom om att ditt barn eller någon annans barn blir kränkt eller diskriminerad, vill vi att du kontaktar någon personal på förskolan eller förskolechef. Då kan vi tillsammans hjälpas åt att skapa en trygg miljö på förskolan.

1.3 Till dig som är personal

Du som personal har som uppdrag att bemöta alla barn med förståelse och respekt. Om du upptäcker att något barn blir utsatt av kränkande behandling eller diskriminering av ett annat barn eller personal ska du följa våra rutiner kring detta.

1.4 Till dig som är vikarie eller tillfälligt arbetande

Om du upptäcker någon form av kränkande behandling eller diskriminering ska du omedelbart kontakta ordinarie personal på förskolan eller förskolechef.

1.5 Till dig som är förskolechef

Förskolechefen ansvarar för att verksamheten arbetar för att främja alla barns lika rättigheter och motverka diskriminering och annan kränkande behandling.

Förskolechefen ansvarar för att rutiner finns för att upptäcka och åtgärda alla former av kränkande behandling och diskriminering.

2 Verksamhetens vision

Alla barn och vuxna i vår verksamhet skall bemötas med förståelse och respekt för människors lika värde och ingen ska bli utsatt för diskriminering eller kränkande behandling.

3. Regelverk som styr förskolans arbete

Det finns två lagar som har som gemensamt syfte att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Bestämmelser om detta finns i 6 e kap. skollagen (2010:800), och i de delar av diskrimineringslagen (2008:567) som rör utbildningsområdet. Det finns också en förordning (2006:1 083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Dessa för vi samman i **Plan mot diskriminering och plan mot kränkande behandling**. Tillsammans förbjuder lagarna diskriminering oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder och annan kränkande behandling.

4. Definitioner

- **Likabehandling** är att alla barn ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter. Det innebär dock inte alltid att alla barn ska behandlas lika, se indirekt diskriminering
- **Diskriminering** är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.
- **Direkt diskriminering** är orättvis behandling eller missgynnande av ett barn som har ett samband med någon av diskrimineringsgrunderna. T.ex. en förskola får till exempel inte neka ett barn att följa med på en utedag på grund av att barnet sitter i rullstol.
- **Indirekt diskriminering** är att diskriminera genom att behandla alla lika. T.ex. om alla barn serveras samma mat diskrimineras de barn som har allergier eller av religiösa skäl behöver annan mat.
- **Kränkande behandling** är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Både personal och barn kan göra sig skyldiga till detta. En kränkning är ett uttryck för makt och förtryck. Det kan förekomma vid enstaka tillfällen och/eller vara systematiska och återkommande. Det kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera personer. Det är alltid individens upplevelse som gör det till en kränkning, och denna upplevelse måste alltid tas på allvar.

Kränkande behandling kan vara:

Fysisk (slag knuffar)

Verbal (hot, svordomar, öknamn)

Psykosocial (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)

Texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier)

Materiella (t.ex. förstörda kläder, väskor eller skor)

Men även:

Mobbning Ett barn är mobbad när han/hon, upprepade gånger och under viss tid, blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer.

Rasism Man ser sin egen folkgrupp som bättre än andra och därmed är det accepterat att förtrycka, utnyttja och kontrollera andra.

Främlingsfientlighet negativa attityder mot personer som invandrat till Sverige.

Homofobi rädsla för eller mycket starkt ogillande av homosexuella personer eller homosexualitet.

Trakasserier är när kränkande behandling har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier är ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kartläggning visar var och när det finns risk för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten, en kunskap ligger sedan till grund för förskolans förebyggande arbete.

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde.

Förebyggande arbete handlar om att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Därför ska arbetet riktas in på de risk- och problemområde som identifieras i kartläggningen.

Akut arbete handlar om att alla i verksamheten tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar – och agerar snabbt. Kränkningar upphör inte automatiskt utan brukar istället öka om de inte aktivt motverkas.

Stegvis är ett program för utveckling av känslomässiga och sociala kompetenser. Detta program utvecklar barnens sociala färdigheter, vilket stärker deras självkänsla. Det uppmuntrar barnen att arbeta för ökad gemensam trivsel och förebygger mobbing och våld.

Start är ett program som är riktat till de allra yngsta barnen i 1-3-årsåldern, där man liksom i Stegvis tränar på de viktiga sociala och emotionella färdigheterna. ”Genom en god start i livet kan man undvika många former av onda cirklar som bygger på bristande sociala färdigheter som har att göra med anknytning, empati och problemlösning.”

5. Barnhälsan

Varannan måndag har vi barnhälsomöte och där ingår Förskolechef Christel Rydén, Nyckelperson för tidig insats i samverkan och förskollärare Maria Ekblom- Petersson och förskollärare Linda Karlén. Barnhälsan finns som en stående punkt på APT där den pedagogiska utvecklingen utifrån ett barn- och hälsoperspektiv diskuteras.

5.1 Nyckelpersoner i Tidig insats i samverkan

Janika Bell, Förskollärare Kompassen 0416-775072 Janika.Bell@sjobo.se

Agneta. Mårtensson, Förskollärare Tallbacken 0416-775071 Agneta.Martensson@sjobo.se

Maria Ekblom Petersson, Förskollärare Tallbacken 0416-775074 Maria.Ekblom-Petersson@sjobo.se

Deltagarna i gruppen är nyckelpersoner i arbetet kring *Planen mot kränkande behandling och diskriminering*.

6. Kartläggningsmetoder

Vi använder olika kartläggningar för att identifiera alla former av kränkande behandling och diskriminering på Kompassens förskola. Kartläggning går till på följande sätt:

Främjande arbete

- Värdegrundsarbete med barnen en gång i veckan men det genomsyrar all daglig verksamhet.

Ansvarig: All personal inom verksamheten

- Sociogram görs med alla barn mellan 3-5 år 2 gånger per termin, under vecka 11 och 18 på vårterminen och under vecka 39 och 43 på höstterminen. Se bilaga 1

Sammanställning av sociogrammen analyseras i arbetslaget.

Ansvarig: Mentoreterna

- Föräldrarna blir inbjudna till ett Förskoleråd för att ta del av Likabehandlingsplanen och delge sina synpunkter. Planen presenteras sedan på föräldramötena under våren..

Ansvarig förskoleråd:: Förskolechef

Ansvarig föräldramöte: All personal

Förebyggande arbete

- Spontana samtal och iakttagelser under dagen som vid behov dokumenteras och utreds vidare.

Ansvarig: All personal inom verksamheten

- Spontana samtal från föräldrar/vårdnadshavare dokumenteras och utreds vidare vid behov. *Ansvarig: Mottagande personal*
- Kartläggningsfrågor utifrån trivselenkäten görs med alla barn mellan 4-5 år under vecka 42 och 43. Se bilaga 2

Ansvarig: Maria Ekblom-Petersson

Sammanställning av kartläggningsfrågorna som görs centralt analyseras i arbetslaget. Analysen av kartläggningsfrågorna lämnas till förskolechefen senast siste november.

Ansvarig: Arbetslagen

Akut arbete

- Personalens gemensamma loggbok används då det uppstår situationer som kan relateras till diskriminering eller annan kränkande behandling. Innehållet i loggboken diskuteras med personal, barn och vid allvarligare eller upprepade händelser med vårdnadshavare.

Ansvarig: All personal inom verksamheten

- Anmälan/utredning av kränkande behandling

Blankett om Kränkande behandling fylls i och utreds vidare vid behov

Ansvarig: All personal inom verksamheten

7. Uppföljning/utvärdering/analys av 2017

7.1 Sammanställning av trivselenkäten Ht 2016

1. **Jag trivs på förskolan?**
91,3% säger att de trivs på förskolan, 8,7% säger att de inte trivs
2. **Jag är trygg med de vuxna i min förskola.**
86,96% känner sig trygga med de vuxna, 13,04% är inte trygga med de vuxna på förskolan
3. **Jag får vara med och bestämma vad vi ska göra i förskolan.**
56,52% tycker att de får vara med och bestämma, 34,78% tycker inte de får vara med och bestämma, 8,7% vet ej
4. **Flickor och pojkar får lov att göra samma saker i förskolan.**
82,61% tycker att flickor och pojkar får göra samma saker i förskolan, 13,04% tycker inte att pojkar och flickor får göra samma saker i förskolan, 4,35% vet ej
5. **Vi pratar om hur vi ska vara mot varandra i förskolan.**
95,65% tycker att vi pratar om hur vi ska vara mot varandra, 4,35% vet ej
6. **Är det någon i förskolan som blivit utsatt/retad?**
73,92% svarar nej, 26,08% svarade ja.
7. **Finns det någon på din förskola som inte har det bra?**
88,89 % svarar nej, 11,11 % svarar ja.
8. **Finns det någon som inte får vara med?**
95,65 % svarar nej, 4,35 % svarar ja.

Utvärdering/Analys av resultaten

7.2 Utvärdering/Analys av enkätresultaten

Vi utvärderade och analyserade resultatet på stängdagen. Vi gick igenom alla svar och kommentarer och all personal fick upprätta en testcykel hemvistsvis på det område som var aktuellt för dem. Testcykeln kommer sedan följas upp kontinuerligt med specialpedagog för att se resultatet på de utvecklingsinsatser som gjorts.

7.3 Uppföljning av sociogram/anmälningar/loggbokssanteckningar

- **Sociogram**

Sociogram har gjorts under våren vid två tillfällen och två tillfälle under hösten med 3-5 åringarna.

- **Anmälning av kränkande behandling och diskriminering**

Det finns 7 anmälningar gjorda 2016 vad gäller kränkande behandling, men ingen kopplad till diskrimineringsgrunderna.

- **Loggböcker**

Loggbokssanteckningar har förts vid behov som ett stöd för fortsatt arbete.

8. Mål och åtgärder för 2017

8.1 Kön

Förskolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering och trakasserier som har samband med kön. Trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till ett barns könstillhörighet. (Ur *Förebygga diskriminering och kränkande behandling – Främja likabehandling*, 2008, DO, BEO & Skolinspektionen)

Mål 2016

Barnen ska ha lika handlingsutrymme i alla situationer och miljöer oavsett kön. Alla barn ska kunna välja lekar utifrån sina intressen utan att begränsas av traditionella könsmonster.

Åtgärder

- Vi grupperar inte barnen efter kön.
- Vi går aktivt in i situationer där flickor utesluter pojkar från sina aktiviteter med hänvisning till att de är pojkar och i situationer där pojkar utesluter flickor.
- Vi ger barn som bryter mot könsbundna mönster positiv bekräftelse
- Vi observerar barnen i förskolans miljöer och tittar med kritiska ögon utifrån ett genusperspektiv. Vilka miljöer vistas barnen mest respektive minst i? Har vi miljöer som flickor resp. pojkar vistas mer i och vad beror det iså fall på?

Ansvarig: All personal i verksamheten

Utvärdering

Vi har arbetat utifrån de riktlinjer vi satte upp. Vad gäller lärmiljöerna så har observationer gjorts att det är vissa miljöer som används mer av pojkar respektive flickor. Tex bygg används mer av pojkarna och hemvrån mer av flickorna. Analysen vi gjort är att barnen inte alltid är med och planerar våra miljöer och dess innehåll och att vi hädanefter ska låta barnen vara mer delaktiga. Det vi också kom fram till är att pedagogerna får bli bättre på att introducera våra olika lärmiljöer för både flickor och pojkar.

8.2 Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg, eller annat liknande förhållande. (Lika rättigheter i förskolan, 2012)

Mål 2017

Vi ska uppmärksamma barnen på att det finns många olika kulturer.

Åtgärder

- Genom böcker, filmer, olika traditioner, matlagning, bilder mm
- Ansvarig: All personal i verksamheten*

Utvärdering

Barnen har fått se filmer där andra kulturer har uppmärksammats och där man även fört diskussioner med barnen efteråt. Så som: har alla tillgång till vatten? Får alla barn gå i skolan? Har alla människor samma förutsättningar? Barnen har fått pröva på rent praktiskt att gå till dammen och fylla på vatten i spannar som de sedan fick bära hem på huvudet. Barnens egna kommentarer var att de tyckte synd om de som fick gå så långt att hämta vatten och att det var tur att de slapp detta. Arbetet har väckt många frågor hos barnen och

vi känner att det finns en nyfikenhet hos barnen för olika kulturer och även att empatin för olika förutsättningar har ökat.

8.3 Religion eller annan trosuppfattning

Religionsfriheten är skyddad såväl i internationella konventioner som i den svenska grundlagen. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har grund i eller har samband med en annan religiös åskådning t ex ateism. (Lika rättigheter i förskolan, 2012)

Mål 2017

Vi ska uppmärksamma barnen på att det finns religionsfrihet och olika religioner och trosuppfattningar.

Åtgärder

- Vi ska skaffa oss bättre kunskaper genom att läsa på om olika religioner eller annan trosuppfattning för att kunna förstå och möta barnen på bästa sätt.
- Vi ska köpa in mångkulturella almanackor till alla hemvister.

Ansvarig för inköp: Förskolechef

Ansvarig för läsning: All personal i verksamheten

Utvärdering

Mångkulturella almanackor är inköpta men var tyvärr inte så användbara som vi hade tänkt oss. Den påvisade många olika traditioner men det stod inte varför man firade dem. Vi kan bli mycket bättre på detta ämne.

8.4 Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt. Som funktionshinder räknas både sådant som syns, som att man använder rullstol, och sådant som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, ADHD och dyslexi. (Lika rättigheter i förskolan, 2012).

Funktionshinder är hinder som en icke funktionell miljö medför för personer med funktionsnedsättning. Funktionshinder kan till exempel skapas genom att lokaler, aktiviteter eller pedagogiskt material är otillgängliga för barn med funktionsnedsättning. (Lika rättigheter i förskola, 2012).

Mål 2017

Vi ska uppmärksamma barnen på att det finns olika funktionsnedsättningar.

Åtgärder

- Genom filmvisning, böcker, diskussioner mm
- Barnen ska få prova på att tex måla med fötterna , äta med bindel för ögonen, kommunisera med hörlurar på, mm

Ansvarig: All personal i verksamheten

Utvärdering

Barnen har fått se olika filmer om olika funktionsnedsättningar som efterföljts av diskussioner. De har rent praktiskt fått prova på att tex måla med fötterna, gått med bindel för ögonen där en kompis har fått lett dem, ätit med förbundna ögon, haft öronproppar; hörlurar på sig och försökt förstå vad kompiserna säger. Vi upplever att barnen har fått en större förståelse för olika funktionsnedsättningar pga att de själva har fått prova på olika

saker. Det var barn som var mycket imponerade av att de personer i filmen med de olika funktionsnedsättningarna klarade av saker så bra som de gjorde

8.5 Sexuell läggning

Med sexuell läggning menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. (Lika rättigheter i förskolan (2012))

Mål 2017

Vi ska uppmärksamma barnen på att det finns olika familjekonstellationer.

Åtgärder

- Genom böcker, film och diskussioner.
- Det ska finnas bilder att samtala kring på varje hemvist.
- Personalen använder ordet barn istället för pojkar och flickor som samlingsnamn.
Ansvarig: All personal i verksamheten
- Personalen ska fortbildas i materialet ”Regnbågsfamiljer”
Ansvarig: Värdegrundspedagogerna

Utvärdering

All personal har utbildats i materialet Regnbågsfamiljer. Bilder har tagits fram som pedagogerna har arbetat med i barngruppen där diskussioner har förts med barnen kring olika familjekonstellationer.

8.6 Ålder

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering som har samband med ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Mål 2017

Inget barn ska utifrån sin ålder bli nekad att få prova på olika aktiviteter.

Åtgärder

- Reflektioner kring ålder när man planerar och utvärderar veckan.
Ansvarig: All personal i verksamheten

Utvärdering

Vi har följt de riktlinjer vi satte upp.

8.7 Könsoverskridande identitet eller uttryck

Könsoverskridande identitet eller annat uttryck definieras som att man inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. (Lagen om DO, 2012)

Mål 2017

Vi ska ha ett normkritiskt förhållningssätt till tvåkönsnormen.

Åtgärder

- Vi ska först själva läsa alla böcker innan vi läser dem för barnen och kritiskt granska litteraturen ur ett genusperspektiv.
- Vi ska kritiskt granska våra miljöer på förskolan ur ett genusperspektiv.

- Vi använder ordet föräldrar istället för mamma och pappa.
Ansvarig: All personal i verksamheten

Utvärdering

Vad gäller lärmiljöerna så har observationer gjorts på att det är vissa miljöer som används mer av pojkar än av flickor. Tex bygg används mer av pojkarna och hemvrån mer av flickorna.

Analysen vi gjort är att barnen inte alltid är med och planerar våra miljöer och dess innehåll. Vi ska hädanefter låta barnen vara mer delaktiga. Vi kom också fram till att pedagogerna ska bli bättre på att introducera våra olika lärmiljöer för både flickor och pojkar.

9. Barns medverkan

9.1 Barns medverkan 2017

- Vi inför ”måbra” möte där barnen får föra fram sina tankar och funderingar.
- Vi har forumspel där olika diskrimineringsgrunder tas upp och där barnen får diskutera efteråt hur man skulle kunna lösa olika problem.
- Vi har spontana diskussioner med barnen i vardagen när olika dilemman uppstår.
- Vi visar film från exempelvis UR som sedan efterleds av diskussioner där barnen får föra fram sina tankar och funderingar

9.1 Utvärdering

Ovanstående punkter är genomförda och barnen har visat stort intresse och engagemang i frågorna. De har varit lösningsfokuserade och har haft goda idéer till hur konflikter kan lösas och har haft full koll på vad som är bra och sämre bemötande. De har också visat god empati i forumspelen och i diskussionerna efter filmerna vi visat.

10. Arbetsgång vid misstanke om kränkande behandling mellan barn

Rutin

Misstanke om kränkande behandling

Lagrum (lagrum, kommentarer som är relevanta)

Skollagen (2010:800) 6 kap 10 § ”En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567). För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.”

Delegation av beslut

Anmälan och utredning om kränkande behandling är inget beslut. Förskolechef kan överlåta utredningsuppdraget till annan befattningshavare.

Överlåtelse av arbetsuppgift

Huvudman överlåter till förskolechef att skyndsamt utreda och vidta åtgärder.

Förskolechef kan överlåta utredningsuppdraget till annan.

Åtterrapporering till huvudman sker enligt plan för intern kontroll.

Rutin

Vid kännedom om misstänkt kränkning görs en anmälan **skyndsamt**

1. Den som får kännedom om misstänkt kränkning fyller i en ”Anmälan avseende kränkande behandling” (Blankett – se handbok).
2. Blanketten lämnas till förskolechef inom 24 timmar
3. Förskolechef fullgör huvudmannens utredningsansvar. Förskolechef gör en anmälan till huvudmannen via intern e-tjänst (länk finns i FÖRE-mappen) inom 24 timmar.
4. Förskolechef kan överlåta utredningsuppdrag till annan befattningshavare.
5. Utredningsuppdraget görs enligt ”Anmälan avseende kränkande behandling” (Blankett – se handbok).

Utredningen ska omfatta både det barn som blivit kränkt och det eller de barn som kan ha kränkts.

Stödfrågor vid analys

I. Har alla inblandade kommit till tals?

II. Är det en engånghändelse eller har det skett vid flertalet tillfälle?

III. Finns det ett maktförhållande mellan de inblandade?

IV. Analysera om det är trakasserier, diskriminering, kränkning, mobbning eller annat (konflikt, bråk, olyckshändelse)

6. Utredningen lämnas till förskolechef för eventuellt vidare åtgärder.

Åtgärderna bör riktas till både det eller de barn som utövat trakasserier eller kränkningarna och det barn som blivit kränkt.

7. Återrapportering till huvudman sker av förskolechef.

Sekretess

En anmälan och utredning om kränkande behandling är en allmän handling. Handlingarna kan omfattas av sekretess om de innehåller uppgifter om barnens personliga förhållanden (Offentlighets- och sekretesslag OSL 2009:400).

Bedömning om det går att lämna ut handlingen fattas av den som har handlingen i sitt förvar (exempelvis den som handhar barnakterna).

Formellt beslut om avslag på begäran om utlämnande av handling fattas av förvaltningschef, bitr. förvaltningschef eller administrativ chef.

Registrering/arkivering

1. Anmälan om kränkande behandling

- a. Specialpedagog/förskolechef ansvarar för att anmälan registreras i barnaktsregistret
- b. Specialpedagog/Förskolechef ansvarar för att underlag som finns kopplade till utredningen registreras och läggs i barnakten.

Blanketter

Anmälan och utredning om kränkande behandling

11 Om personal/vuxen kränker eller diskriminerar barn

Pedagog i förskolans verksamhet förbinder sig i sin yrkesutövning att:

1. Alltid bemöta barnen med respekt för deras person och integritet samt att skydda varje individ mot skada, kränkningar och trakasserier.
2. Påtala fel, komma med konstruktiv kritik och i yttersta fall, genom aktivt handlande ingripa mot sådant som strider mot den människo- och kunskapssyn som pedagogens yrkesetik vilar på.
3. Respektera såväl kollegors som andra yrkesgruppers kompetens, skyldighet och ansvar i förskolevardagen.
4. Ingripa om en kollega uppträder kränkande mot ett barn eller motverkar ett barns rättighet.

Arbetsgång på Tallbackens förskola

1. En anställd som upplever att en kollega eller annan vuxen kränker ett barn ska omedelbart prata med den som agerat tvivelaktigt och rapportera kränkningen till förskolechef inom 24 timmar. Om förskolechefen inte går att nås, kontaktas specialpedagog för förskolan.
2. Den som får kännedom om misstänkt kränkning fyller i en ”Anmälan avseende kränkande behandling” (Blankett – se handbok).
3. Blanketten lämnas till förskolechef
4. Förskolechef gör en anmälan till huvudmannen via intern e-tjänst
5. Förskolechef kontaktar vårdnadshavare och informerar dem om händelsen.
6. Förskolechef ansvarar för utredningen: *Anmälan/utredning kränkande behandling*
7. Återrapportering till huvudman sker efter avslutad utredning.

12 Årsklocka - Kvalitetsarbete

Senast klart	Vad ska göras?	Ansvarig
Januari	Plan mot diskriminering och kränkande behandling fastställs på kvalitetsdagen i januari.	Arbetslag/Förskolechef
Mars	Sociogram genomförs med alla 3-5-åringar vecka 11	Mentorerna
Maj	Sociogram genomförs med alla 3-5-åringar vecka 18	Mentorerna
Juni	Utvärdering/analys av målen i plan mot diskriminering och kränkande behandling i arbetslaget i samband med LAP	Förskolechef/arbetslagen
September	Sociogram genomförs med alla 3-5-åringar vecka 39	Mentorerna
Oktober	Sociogram genomförs med alla 3-5-åringar vecka 43 Trivselenkäten genomförs vecka 42-43	Mentorerna Specialpedagog
November	Analys av kartläggningsfrågor Plan mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas. Mål och åtgärder för 2018 fastställs.	Arbetslagen Arbetslagen Förskolechef
December	Plan mot diskriminering och kränkande behandling färdigställs.	Förskolechef och specialpedagog

13 Bilagor

13.1 Bilaga 1 Sociogram

Sociogramsfrågor

1. Vem leker du med på förskolan om du bara får välja en kompis?
2. Om den är ledig vem leker du då helst med?

13.2 Bilaga 2 Trivselenkät förskolan

Fråga 1-8 har följande svarsalternativ: *Stämmer helt, stämmer till stor del stämmer delvis, stämmer inte alls, övrigt*

1. Jag trivs på förskolan?
2. Jag är trygg med de vuxna i min förskola.
3. Jag får vara med och bestämma vad vi ska göra i förskolan.
4. Flickor och pojkar får lov att göra samma saker i förskolan.
5. Vi pratar om hur vi ska vara mot varandra i förskolan.
6. Är det någon i förskolan som blivit utsatt/retad?
7. Finns det någon på din förskola som inte har det bra?
8. Finns det någon som inte får vara med?

13.3 Bilaga 3

Vem bevakar att de här lagarna följs?

Diskrimineringsombudsmannen (DO) övervakar att diskrimineringslagen följs.

Så här kontaktar du Diskrimineringsombudsmannen:

Skriv till Diskrimineringsombudsmannen, Box 3686, 103 59 Stockholm

Ring på: 08-120 204 00

Texttelefon: 08-120 208 20

www.do.se

Barn och elevombudet (BEO) ska ta tillvara barn och elever rättigheter. De utreder bland annat anmälningar om kränkande behandling.

14 Litteraturlista

Skolverket: Allmänna råd Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (2012)

Eriksson, Björn, Lindberg, Odd, Flygare, Erik & Daneback, Kristian. (2002) Skolan - en arena för mobbning. Stockholm: Skolverket

Löwenborg, Lars & Gislason Björn (2009) START – Livskunskap för de minsta. Hering: SPF-utbildning

Olweus, Dan (1994) Mobbning i skolan – vad vi vet och vad vi kan göra. Stockholm: Liber utbildning

Skolverket. (2006) Allmänna råd och kommentarer. För arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Stockholm: Skolverket

Thors, Christina (red) (2007). Utstött – en bok om mobbning. Stockholm: Lärarförbundet

Förebygga diskriminering och kränkande behandling – Främja likabehandling (2008). DO, BEO & Skolinspektionen

StegVis 1 socialt och emotionellt lärande för barn i åldrarna 4-6 år (2005) SPI-utbildning

Diskrimineringsombudsmannen DO (2012) Lika rättigheter i förskolan – handledning